

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Per appositam conditionem in aliis materiis à luxuria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

que adeò malitiam separare non potest ab obiectis ex
se, malis, ergo pariter nec intellectus. Respondo,
quidquid sit de antecedente, quod Philosophus decern-
endum relinquo (lege Castro Palom. 1. tract. 2. diff. 2.
part. 10 § 1. num. 5.) nego consequentiam. Nam ima-
ginativa, quæ est potentia sensitiva, esto, non appre-
hendat res, nisi perinde ac sunt externæ, & sensibiles:
At intellectus habet vim abstrahendi unam rationem,
ab aliâ, ut ex iisdem Philosophis tanquam certum meri-
to supponimus.

§. II. *Per praevisionem in materia luxuria.*

Licet in materia luxuria possit quis aliquando separare omnem malitiam ab obiecto turpi, potest enim copula fornicaria considerare ipsam copulam, prescindendo ab eo, quod sit cum non sua, ut item potest osculum apprehendere sine macula impurae libidinis, ut etiam impudicus tactus partium inhonestarum simili modo valet à turpitudine luxurie separare, sicut facit Medicus, quando eas considerat, ut illas medeatur: Tamen voluntariè, & serid sine ulla necessitate, vel saltem commoditate, in predictis, siue in voluntate, siue in appetitu sensitivo, eadem voluntate consentientes, delectari, etiam malitiè per intellectum abstractà, esse extra Matrimonij statum mortale, indubitatum mihi est. Ita Vñquez, *part. 2. d. 109. cap. 3. tractatu 3. disp. 6. sectione 4.* Basili. *Pont. lib. 10. de matrimonio. cap. 16 §. 2. num. 8.* Ratio ducitur ex illo fundamento alias allato, quodque sæpius in hac materia esse repetendum prædixi: quia nimirum propter mirabilem sympathiarum potentierum, & actuum, voluntariè in his delectari, est (ex Castro Palom. *in tractatu 2. disp. 2. punct. 10 §. 2. num. 6.* contra Sanchez lib. 9. de matrimonio. d. 47. num. 1. & lib. 1 in *decal. cap. 2. à num. 31.*) velle habere in se aliquid, quod notabiliter influat in pollutionem, distillationem, commotionem, quod nunquam licet influat, inquam, si non per veram causationem (volo enim abstrahere à speculativis disputationibus) certè per dictam potentierum, & actuum connexionem, ut ipsa experientia nimis clare testatur. Quæ ratio, quia non militat in materiis à luxuria diversis, idcò in illis potius voluntatis delectationem concedere, quod hinc nulla ratione possumus.

2. Hinc non licebit delectari de pollutione habita in fomnis, vel tibi soluto de copula maritali inter Coniuges habita. Ita *Sal. præt. 13. disp. 6. sct. 12. num. 219.* Bafilii Pont. *loco citato*, num. 13. *Castro Pal. loco cit. n. 10.* quia licet hæc sine peccato fiant, & à malitia fæparentur, tamen illa delectatio præfens ferò suscipiet, est ex- excitativa impuræ commotionis. Fætor tamen posse re- gaudere de prædicta pollutione, & illam desiderare sub finem bonum de onerate nature, atque etiam gaudere, vel desiderare, ut legitimi Coniuges debitum parti red- dant. Ita idem *ibidem*, & innumeri apud Diamam. *lib. 2. præt. 5. r. 1. 87.* & apud Caramuel in *Reg. Sancti. Benedicti. num. 105.* nam illud prius non est delectatio de pollutione, sed de pollutionis effectu, qui bonus est: & hoc poste- rius non est de copula delectationem sumere, sed copu- lam legitimam approbare, quod certè nihil continet im- puritatis.

3. Vnum aduerto, si gaudium, vel desiderium sit tantum, ut degeneret in delectationem libidinosam, cum tuo consensu in illam: ne gaudium quidem, vel desiderium fore licitum, idque propter excitam impuram delectationem, modo iamiam dicto.

§. III. Per appositam conditionem, in aliis materiis
à luxuria.

1. **R**egula generalis sit huiusmodi, ex Vasque *parte secunda, disputatione 116. cap. 2.* Sayro, in *clauiliro 8. capite 7. numero 28. §. 29.* Salas, loco citato, *sectio-*

ne 37. numero 108. Sà, & Peccatum, numero secundo Bo-
cina, de matrimonio, questione 4. puncto 8. numero viginti
primo. Sive res sit primo prohibita iure politico, &
secundo, iure naturæ, à qua se separari, per ab-
stractionem intellectus, possit malitia, ut modò dictum
est; sive tertio res sit eodem iure naturæ prohibita
à qua se separari malitia non possit: nunquam est
ille illud considerare, & in eo delectari, si appropria-
tione. Exemplum primi est: *Cuperem, vel cum a-*
bstractione cupio hoc die Sabbati comedere carnes si
non esset, vel si concessus dies esset vel si liceret, ut
non esset peccatum: Hæc ex Caetano in summa, & Ca-
taionis peccata, & reductor quando res est prohibita
modo, ut si quis ita sentiat: *Si non fuissim ingreſsus in*
ligionem, non ingrederer, si non vovissim ieiunium, com-
rem. Exemplum secundi: *Cuperem, vel cupio ingredi*
latronem si effem Iudæx; furarer, si non cupio ingredi
infamem aliquam si infam habereim infamatum cal-
vel si liceret. Exemplum tertij: *Mendacium profecto*
Idolum adorarem, odio Deum haberem, seu cupio
faceres, si non esset Dei offensâ, si liceret; &c. Ratio
nam horum est, quia hæc est voluntas inefficax, quæ
nihil ponit in esse, & cum illa bene fiat effectus,
absoluta voluntas, quæ ab illa agenda nequequam
procedit. Sentus enim est: *Ego nolo efficeret, ut*
lurè comedere carnes die vetito, volo manere in Religio-
nolo furari, nolo profusus Deum odio habere: quæ sunt
omnia peccata non forent, hoc est, Dei, & Domini offensa
facile mea infirma voluntas in illa propendit, ut
hæc tertia parte regulæ, vides latius patere ad acciden-
tem peccatum, apponere conditionem, quæ latius
per intellectum abstrahere: siquidem abstrahit non
est haberi in rebus in se intrinsecè malis ut si
numero tertio vidimus; potest, ut iam dictum est, appo-
nere conditionem.

2. Adverte duo, Primò in duabus partibus hec re-
gula consentire ferè Doctores: at in parte tertia
vehementer: Nam Sanchez, alios referens
primo, in *Decal. capite secundo*, numero vigesimo.
Barbini Pontius, *lib 10 de marrimon. cap. 16. monetur*
simò, (Equales Doctores!) contendunt esse natu-
rales. Valquez, *part. 2. d. 116. cap. 2.* & Castro Paulus, alios
referens, *tom. 1. tractatu. 1. disposit. 2. punct. 10. §. 2. m.*
(Equalia item Doctorem lunt!) docent quod non
esse desiderare, apposita prædicta conditione, et a
in se inseparabilia sunt à malitia, quorum perfectio-
nos non sequimur, ratio est, quia argumentum
uiget in prima, & secunda parte regule, militat in
tertia. *Lego* Castro Palaum, qui adversariorum ratio-
nem opprimè diluit.

3. Adverte secundū ex aliquo capite erit
quando, ut in his *velleitarius* (si vulgū appellat)
voluntates hab inefficaces peccetur mortaliter, ut
nimirum actuali aliquo affectu, quo impetretur
quis enim sic ex animo dicat: Cupio *vini* contra
inimico, *si mihi liceret: Odio habere Deum, si non*
peccatum, &c. auferit quidem malitiam per
nem conditionis: sed si hi a Deo impetrent a vero
inimici, & Dei, iam ex hoc capite peccata erunt
alia. Nam propterea, quia hic actus: *Desiderem*
Desiderem inimicum, si non esset peccatum, probetur
per ad actuali Dei, *vel inimici*: ideo, ut idem
stro Pelasus ibid. num. 5. notat, semper erit peccatum
ex se, sed ex principio, id est, ex odio actuali,
procedit.

§. I V. Per appositam conditionem, in materia luxu

1. **R**egula precedenti allata paragrapho,
valet in hac materia. Ita Castro Pal.
Quare si sic quis cuperet: Fornicaret cum illa,
Dei offensa; Vxorem ducerem, nisi esset Sacerdos
Berta me coniungerem, si mea esset uxor, &c.